

Algemene beschouwingen D66 – begroting 2022

28 oktober 2021

Voorzitter,

Het is niet overdreven om te zeggen dat we uit een woelige tijd komen. Aan de onzekerheid is nog niet helemaal een eind gekomen, maar bij deze algemene beschouwingen zijn de vooruitzichten voor de lange termijn een stuk optimistischer dan ze een jaar geleden waren. Vandaag kijken we vooruit naar het jaar 2022, aan de hand van de voorliggende begroting. Ik wil beginnen met wat algemene woorden over de begroting zelf. Daarna wil ik twee thema's uitlichten die belangrijk zijn voor D66: wonen en klimaat. Ten slotte zal ik afsluiten met hoe wij denken dat we deze en andere uitdagingen in Diemen moeten aangaan: met een vorm van positieve politiek, gericht op oplossingen en het durven maken van keuzes.

Voor ons ligt een veelomvattende, maar ook wat behoudende begroting. Dat is niet gek: we zien vooral een voortzetting van goed langetermijnbeleid dat deze coalitie al eerder heeft ingezet, en waar we op dit moment de resultaten van zien of binnenkort gaan zien. Dan denk ik bijvoorbeeld aan de uitbreiding van voorzieningen waar wij ons als jaren hard voor maken, zoals de nieuwe sporthal, de herinrichting van het sportpark en de uitbreiding van de omval, of bijvoorbeeld de nieuwe brede school in Holland Park. Plekken waar mensen elkaar kunnen ontmoeten, en waarmee we de banden binnen de Diemense gemeenschap versterken. Maar ik denk ook aan de manier waarop we in Diemen inwoners en ondernemers hebben gesteund tijdens de coronapandemie. Dat staat voor mij symbool voor het stevige sociale vangnet dat we als gemeente hebben en in stand willen houden. Kortom: veel doelen die deze coalitie zich heeft gesteld zijn, of worden, op dit moment gerealiseerd.

Een tweede reden om wat voorzichtig te begroten is het toekomstbeeld, dat niet onverdeeld positief is. Zo blijven de tekorten in de jeugdzorg een terugkerend probleem, een probleem waar overigens niet alleen Diemen, maar alle gemeenten in Nederland mee maken hebben. En ook de herverdeling van het gemeentefonds werpt zijn schaduw vooruit. Toch ligt er hier wederom een begroting met een stabiel perspectief voor de toekomst, en daar verdient het college complimenten voor.

Dan kom ik op de twee thema's die ik wil uitlichten, wonen en klimaat. Als eerste wonen. Het is voor iedereen inmiddels duidelijk dat de woningmarkt op alle mogelijk manieren vast zit, en dat er in alle mogelijke categorieën een tekort is aan woningen. Om dat op te lossen moeten we én bouwen, én schaven aan ons woonbeleid.

Bouwen blijft voor de lange termijn de enige échte oplossing voor het woningtekort. Daar blijven we in Diemen ons best voor doen. Holland Park groeit met gestage stappen verder, en begint steeds meer een eigen karakter te krijgen. Aan de andere kant van de Bergwijkdreef liggen er plannen om de Campus uit te breiden, zodat ook studenten en net-afgestudeerden in Diemen terecht kunnen. Over dit soort projecten zijn we het vrijwel allemaal eens. Tegelijkertijd blijft bouwen binnen bestaande wijken een heikel onderwerp. D66 vindt het belangrijk om te goed blijven kijken naar het evenwicht tussen bebouwing en groen, maar met zó een groot woonprobleem zouden wij het kortzichtig vinden om de optie uit te sluiten.

Toch is bouwen alleen niet genoeg, daar hoort het voeren van goed woonbeleid bij. Diemen geen eiland: de problemen die we hier zien in, spelen in de hele regio. Dat is dan ook het niveau waarop wij vinden dat we afspraken moeten maken met elkaar. Zo is er bijvoorbeeld de nieuwe woonruimteverdeling die volgend jaar ingaat, waarmee we de schaarse sociale huurwoningen die er zijn eerlijker gaan proberen te verdelen. Als regio hebben we nu ook de ruimte gekregen om meer sociale huurwoningen met voorrang aan eigen inwoners toe te kennen. D66 wil dat daar zo veel mogelijk gebruik van wordt gemaakt. En wat ons betreft trekken we ook regionaal op bij het invoeren van de opkoopbescherming, waarmee we ervoor kunnen zorgen dat investeerders niet hele blokken woningen opkopen voor de verhuur. Ten slotte willen we ook dat doorstroming verbetert: zo staan wij achter het voornemen om ons aan te sluiten bij de regeling “van groot naar beter”. Daarbij worden bijvoorbeeld senioren die nu een grote eengezinswoning huren, aangemoedigd om te verhuizen naar een meer passende woning, met behoud van de oude huurprijs en een tegemoetkoming in de verhuiskosten. Met deze combinatie van bouwen en beter woonbeleid moeten we zorgen dat er meer passende woningen beschikbaar komen voor meer mensen.

Het tweede thema dat ik wil uitlichten is klimaat. De wooncrisis raakt iedereen in Nederland, de klimaatcrisis raakt iedereen op de planeet. En ook iedereen zal moeten bijdragen aan de oplossing. Daarom is het goed om te zien hoe we nu in Diemen bezig zijn. Ten eerste zijn we aan het zoeken of, en zo ja waar, we grootschalig duurzame stroom kunnen opwekken. Wij vinden het belangrijk dat dat zorgvuldig gebeurt, zonder overhaaste stappen, maar wel met de overtuiging dat we niet overal op voorhand nee tegen moeten zeggen. Ten tweede kijken we hoe we op termijn van het gas af kunnen. We zijn ons ervan bewust dat dit een enorme opgave is en hoeveel impact dit heeft. Het is belangrijk om daarbij de tijd te nemen en goed te leren van andere gemeenten. Ten derde zorgen we dat onze omgeving klimaatadaptief is ingericht, zodat we beter om kunnen gaan met extreme hitte en regenval. Bestaand groen willen we versterken, en bij herinrichtingen willen we nieuw groen aan de openbare ruimte toevoegen.

Maar bij klimaat gaat het niet alleen om beleid, het gaat ook om het verhaal dat we daar als politiek bij vertellen. Blijven we iedereen voorhouden dat we het met de kachel een graadje lager ook wel gaan redden, of durven we mensen te vertellen dat een duurzame wereld grote veranderingen vraagt? Blijven we verduurzaming afschilderen als een noodzakelijk kwaad, of vertellen we ook dat zonnepanelen zorgen voor een lagere energierekening, en dat isoleren zorgt voor een comfortabelere woning? Blijven we waarschuwing na waarschuwing in de wind slaan, of zorgen we dat zo veel mogelijk mensen mee willen doen, zodat we de transitie samen kunnen maken? Wij moeten, ook als lokale politiek, pal durven staan voor het belang van verduurzamen. D66 wil daarin voorop lopen.

Ergens voor durven staan, dat brengt mij ook bij mijn laatste punt. Klimaat en wonen zijn twee opgaven die er wat D66 betreft bovenuit steken, maar er zijn nog meer uitdagingen die ons tegemoet komen. Daar moeten wij als lokale politiek een antwoord op vinden, en D66 wil dat doen met een positieve vorm van politiek. Daar bedoel ik verschillende dingen mee. Het is in mijn ogen allereerst een politiek die duidelijk kan maken waar we vóór zijn en welke doelen we willen behalen. Dat zorgt ervoor dat we een constructief debat kunnen voeren, gericht op oplossingen voor de toekomst. Het is in mijn ogen ook politiek die keuzes durft te maken om onze doelen daadwerkelijk te realiseren. En als belangen dan botsen moeten we durven uitleggen waarom we een keuze wel, of juist niet maken. Het is in mijn ogen niet een politiek die verantwoordelijkheid afschuift op anderen, die roept nog wel met plannen te komen maar niks levert, of twijfel zaait over andermans intenties. Wij willen staan voor een politiek die Diemen verder brengt.

Ik benadruk niet voor niets het belang van een sterke politiek die weet waar ze voor staat. Als Diemen willen een zelfstandige gemeente zijn, zodat we goed, lokaal bestuur kunnen voeren. Tegelijkertijd is het omgekeerde net zo goed waar: goed lokaal bestuur is noodzakelijk om een zelfstandige gemeente te kunnen blijven.

Afsluitend: ondanks de onzekere coronaperiode biedt deze begroting een stevig fundament voor de aankomende jaren. Het geeft ons ruimte om in te spelen op verwachte én onverwachte ontwikkelingen in de toekomst. De prioriteiten van D66 komen duidelijk naar voren, en we zien een gezond financieel perspectief. Kortom, een begroting waarmee we met vertrouwen richting de toekomst gaan.